

פרוטוקול מס' 95

מישיבת ועדת החינוך והתרבות
מיום ב', כ"ז בחשוון תשל"ב - 15.11.71, בשעה 11.00

נ כ ח ו :

חברי הוועדה:

א. דימלט - היו"ר
ב. אליעד
ח. גרוסמן
מ. ידיד
א. כץ
א. רזיאל-נאור
ב. שחור
ש. תמיר

מוזמנים:

א. ידלין - סגן שר החינוך והתרבות
צ. טרלו - מנכ"ל משרד המשפטים
י. אורן - מנהל רשות הספורט

מזכירת הוועדה: ד. פלר

רשמה: נ. רינגלר

(26.11.71)

סדר-היום: א. הידרדרות ענף הספורט בכדורגל הישראלי.
(שמיעת דו"ח הוועדה הבינמשרדית שתפקידה
להציע דרכים ליישום המלצות ועדת השופט
עציוני בענין ההיסורים בספורט.)

היו"ר א. דימלט:

אני פותח את הישיבה.

א. הידרדרות ענף הספורט בכדורגל הישראלי

מגן שר החינוך והתרבות, חבר-הכנסת ידלין, רוצה למסור לנו קווים והנחיות המסתמנות בוועדת הארבעה - הוועדה הבינמשרדית שתפקידה להציע דרכים ליישום המלצות ועדת השופט עציוני בענין ההימורים בספורט, בראשותו של חבר-הכנסת ידלין. יש להמלצות אלו חשיבות רבה. נאמר לי שהפרסום שהופיע היום בעיתון "הארץ" לא היה מדויק ואנו נשמע עתה את הפרטים המדויקים.

א. ידלין:

רצוני לדווח היום לוועדה על המסקנות הסופיות של ועדת הארבעה. המסקנות מוגשות לשר החינוך והתרבות, מר יגאל אלון, שהוא מינה את הוועדה כדי שתציע דרכים ליישום המלצות ועדת השופט עציוני בענין ההימורים בספורט.

הנקודה הראשונה אליה רוצה אני להתייחס קשורה בעצם ההצעות לבטל כליל את ההימורים בספורט. לא העלמתי מחברי הוועדה שמחשבות כאלו היו גם לי אישית, אבל אנו בדקנו את השאלה הזאת מכמה וכמה אספקטים והגענו לידי מסקנה שביטול ההימורים החוקיים יכול היום להביא לתוצאה הפוכה מזו שאליה מתכוון כל מי שסבור שביטול ההימורים יסתום את הדרך בפני הטיית משחקים על-ידי חבורות מהמרים. ההימורים במסגרת החוקית נותנים פורקן לייצר הימור הקיים אצל עשרות-אלפים אנשים, ואין להניח שאלה יפסיקו להמר רק עקב ביטול ה"טוטו".

הנסיון של העבר בארץ ובחוץ-לארץ מלמד כי מקום שאין הימורים חוקיים מתארגנות חבורות מהמרים בלתי-חוקיות המנהלות את ההימורים במקומות שונים וגם במגרש הספורט גופו. החבורות הללו מתרכזות בהימורים על קבוצה זו או אחרת, להבדיל מהימורים על מספר גדול של קבוצות. כל האמצעים כשרים למהמרים מסוג זה והם אינם נרתעים מלהשיג את התוצאות הרצויות להם בדרכי שוחד, איומים באלימות ומעשי אלימות. באווירה המתוחה הקיימת כיום במגרשי הכדורגל, עלולות חבורות מהמרים לגרום להתפרעות במגרשי המשחקים תוך פגיעה המונית בשלום הציבור.

מאידך, קיומם של הימורים חוקיים במסגרת ממלכתית מאפשר נקיטת אמצעים משפטיים ואחרים למניעת מעשים בלתי-חוקיים ולסיכול אפשרויות הטייתם של משחקים. לשם כך יש להכניס תיקונים בחוק הקיים ואלו הם תיקונים מרחיקי לכת. זהו שיקול דעת שהובא בחשבון בהחלטה שנתקבלה על ידינו מתוך השלמה ומתוך גריסת הרע במיעוטו, שאין לבטל כליל את ההימורים בספורט.

אחד התיקונים בחוק החדש יסגור את האפשרות לערוך ולבצע הכניית הימורים בענפי ספורט שונים, ויאפשר עריכת הימורים על תוצאות של משחקים ותחרויות בכדורגל בלבד.

כמו כן שלא יכולנו להתעלם גם מן הבעיות הכלכליות, והתעלמות כזו היתה מגוחכת. ההכנסות מההימורים במשחקי הכדורגל הן כיום המקור העיקרי לא רק למימון ענף הכדורגל, שהוא ענף פופולרי ופועלים בו אלפי שחקנים פעילים אקטיביים ועשרות-אלפי צופים - פעילות פסיבית; אלא מקור ההימורים הוא מקור תקציבי למימון כל ענפי הספורט בישראל, כולל הקמת בריכות שחיה, אולמות התעמלות וספורט ומגרשי משחק. בעזרת אמצעים אלו פיזרנו מיתקני ספורט על-פני הארץ כולה - במושבי עולים, בעיירות פיתוח. אנו מתכננים מרכז ספורט אולימפי במרכז האוכלוסייה בישראל - באזור תל-אביב דמת-גן, מעבר לירקון. מרכז זה יכלול את שיפוצו של האימצדיון, בריכת שחיה אולימפית, מסלולי ריצה, אולם ספורט על-שם זיסמן להתעמלות וגם לטניס. מרכז זה יאפשר לנו לבצע מכבייה בתנאים אולימפיים לעצם הספורט של ישראל ואולי להזמנת משחקים בינלאומיים לישראל. מדובר בתכנית מתאר אחידה שתחייב את שתי העיריות. לא יכולנו להתעלם מהכנסות ההימורים במשחקי הכדורגל נוכח המצב המתוח של תקציב המדינה והתכניות לקצץ בתקציבים ולא להרחיבם. ההכנסות מההימורים הם מקור שאין לו תחליף למימון פעולות ספורטיביות.

המסקנה הראשונה שלנו היא שבינתיים אין אפשרות לבטל כליל את ההימורים בספורט, ובחקיקה נבטיח ביתר שאת מניעת מעשים בלתי חוקיים וסיכול אפשרויות הטייתם של משחקים.

א. ידלין:

המסקנה השנייה שלנו קשורה בחקיקה. היות והגענו לשורה די מגוונת של תיקונים סברנו שעדיף להציע חוק חדש אשר יהיה שונה, הן מבחינת העקרונות והן מבחינת המבנה, מן החוק הקיים. בחוק החדש מצויות הגדרות. הצעת החוק החדשה, שתיקרא: "חוק להסדר ההימורים בכדורגל"; תשל"ב-1971" כוללת 33 סעיפים וכן תוספת, שעליה עוד אדבר.

ואלה השינויים העיקריים בהצעת החוק החדשה לעומת המצב הקיים; אעמוד על השינויים לא בניסוח משפטי, אלא בניסוח ציבורי: כבר עמדתי על כך שבהצעת החוק החדשה נסגור את האפשרות לערוך ולבצע תכנית הימורים בענפי ספורט שונים ונאפשר עריכת הימורים על תוצאות של משחקים ותחרויות בכדורגל בלבד;

קיבלנו את ההמלצה הבסיסית של ועדת עצינוני להפרדה בין הגורם שיעסוק בביצוע ההימורים לבין הגורם שימליץ לפני השרים על עקרונות לחלוקת הכספים שישאבו ממקור ההימורים ויועמדו לרשות פיתוח הספורט בישראל. תוקם מועצה להסדר ההימורים בכדורגל והיא תצטרך לבצע את ההימורים. כן תוקם ועדה ציבורית מייצגת שתייעץ לשרים על חלוקת הכספים מנושאי ההימורים. ההפרדה הזאת נראתה לוועדת עצינוני כחשובה כדי לשחרר את המועצה להסדר ההימורים ממיסחור ההימורים, כלומר ממדיניות מסוימת של הכנסה בכל מחיר. המועצה להסדר ההימורים תצטרך לפעול על-פי החוק ועל-פי התוספת לחוק, ותצטרך לדאוג להכנסות תוך מגבלות מרחיקות לכת מבחינה משפטית.

ב. אליעד: חבל מאוד שהדו"ח לא הועבר אלינו.

א. ידלין: הוועדה שלנו קיבלה ארכה עד 10 לחודש. למרות זאת עשינו מאמץ שנסיים את העבודה, כולל החוק בניסוח משפטי, והגשנו את ההמלצות לשר החינוך והתרבות והוא הספיק לאשר אותן היום; לכן יכול אני לראשונה להביא לפניכם את הדברים. אני גם אשאיר שני העתקים לעיון חברי הוועדה. החוק עצמו יגיע לכנסת לאחר שיעבור את הדיון בוועדת שרים לענייני חקיקה. הכנסת עוד תתרום את תרומתה בעניין זה. אף על פי כן מביא אני לפניכם את עיקרי הדברים.

הרכבה של המועצה להסדר ההימורים בכדורגל ישתנה. עד כה היא היתה מורכבת ממספר שווה של עובדי מדינה ונציגים של מוסדות הספורט הנשלחים על-ידי מוסדות הספורט. אנו מציעים לבטל את הפריטטיות הזאת ושהמועצה תהיה מורכבת מ-7 עובדי מדינה, וגם משרד המשפטים ישלח חבר למועצה כדי שיתרנם את תרומתו הסגולית מן האספקט המשפטי. בנוסף ל-7 עובדי מדינה יהיו 4 חברים מארגוני ספורט ו-2 אנשי ציבור אחרים שיש להם זיקה לענייני תרבות הגוף, החינוך הגופני או הספורט בישראל. 4 החברים מארגוני הספורט לא יהיו נציגים הממונים על-ידי ארגוני הספורט, אלא ימונו על-ידי השרים מההתאחדויות: מההתאחדות לספורט, או מההתאחדות לכדורגל. השרים רשאים לבחור את חברי המועצה, לפי שיקול דעתם, מבלי שמי מהחברים יהיה נציג של מוסד זה או אחר. לא הוצאנו חברים שפעילים בארגוני הספורט מן האפשרות לכהן במועצה. ידוע לנו שמועצה המפעילה הימורים בכדורגל צריכה לקיים קשר הגון עם ההתאחדות לכדורגל, לכן לא הגענו למהלך מרחיק לכת של הוצאת חברים בארגוני ספורט מהאפשרות לכהן במועצה.

אנו מציעים שעובד המדינה יהיה יושב-ראש המועצה.

ש. חמיר: מדוע השינוי שעתה יהיה לעובדי המדינה רוב אבסולוטי?

א. ידלין: כדי לאפשר תוספת של עובד מדינה נוסף ממשרד המשפטים, ואנו זקוקים ל-3 עובדי מדינה ממשרד החינוך והתרבות ול-3 עובדי מדינה ממשרד האוצר; לכן מדובר על 7 עובדי מדינה.

אני חושב ששחרור ארגוני הספורט מבחירת נציגי ארגוני הספורט שיכהנו במועצה, הוא טוב בשבילם כיוון שקרנם ירדה. הם זכו לביקורת שהיתה אולי קטלנית יתר על המידה ושהאפילה על ההישגים של התאחדויות הספורט בארץ. אנו עושים להם טובה בכך, אם כי הם אולי יתקוממו נגד המלצה זו.

א. ידלין:

לפי החוק הקיים הוסמכה המועצה לטפל הן בעריכת ההימורים והן בקביעת חלוקת הרווחים למוסדות ולארגוני הספורט, באישור השרים וועדת הכספים של הכנסת. לפי הצעתנו יופרד לחלוטין נושא חלוקת הכספים מנושא ההימורים. הרווחים יועברו לקרן שתנוהל על-ידי השרים, אשר יחלקו את הכספים באישור ועדת הכספים של הכנסת. בביצוע תפקידם זה יהיו לפני השרים המלצות של ועדה ציבורית אשר בה יהיו 6 נציגי הוועד האולימפי בישראל, ההתאחדות לספורט בישראל וההתאחדות לכדורגל בישראל - שני נציגים לכל גוף; 2 אנשי ציבור אחרים בעלי זיקה לתרבות הגוף, החינוך הגופני או הספורט בישראל; ו-5 עובדי מדינה. השרים רשאים, לפי שיקול דעתם, לקבל את המלצות הוועדה, כולן או מקצתן, או לסטות מהן. הרכב הוועדה ייקבע בחוק. הצעת החוק שגיבשנו והצענו לשר החינוך תונח על שולחן ועדת שרים לענייני חקיקה ולאחר מכן תועבר לאישור ועדת הכספים.

א. כץ:

מדוע לא לוועדת החינוך והתרבות?

א. ידלין:

גם תקציב המדינה הוא בידי ועדת הכספים. לא חשבנו שבהקשר לחוק זה צריך לשנות את סדרי העבודה הפרלמנטרית של הכנסת. הרכב המועצות יהיה בידי ועדת החינוך והתרבות של הכנסת.

א. רזיאל-באור:

זוהי הזדמנות לשנות את סדרי העבודה הפרלמנטרית של הכנסת.

צ. טרלון:

אם החוק יעבור בקריאה ראשונה בכנסת ותתעורר השאלה לאיזו ועדה יועבר החוק לדיון - אז תלווה הבעיה ונתייחס אליה עניינית. נעלה שאלה זו בפני השרים. חלוקת העבודה בתחום הפרלמנטרי אינה בתחום שיפוטנו.

נ. אליעזר:

אולי כדאי לחשוב שעניינים כספיים בספורט יידונו בוועדת החינוך והתרבות של הכנסת.

הי"ר א. רימלט:

כדאי לחשוב, אך אין כתובת לכך. רצוני לציין שהוקמו ועדות אר-הוק שהורכבו מוועדת החינוך והתרבות ומוועדת הכספים.

א. ידלין:

עקרונות בוססים חדשים שיובאו לידי ביטוי בחוק, והם באים כדי לסגור פרצות ולסכל אפשרויות של הטיית משחקים באמצעות ההימורים, הם:

אדם שהוא צד להסכם עם המועצה לביצוע עבודות הכרוכות בתכנית הימורים, או מי שקשור לצד כאמור, לא יוכל להיות חבר המועצה. כמו כן לא יוכל לכהן במועצה אדם שהוא עובד המועצה, או שהוא שופט כדורגל, מאמן כדורגל, או שחקן כדורגל. ואולי אפילו מאמנים ושחקנים בכלל - זוהי נקודה לשיקול.

צ. טרלון:

נקודה זו עדיין נמצאת בויכוח. יש כאלה החושבים שחבר המועצה לא צריך להיות שופט, מאמן, או שחקן, בכל ענפי הספורט.

א. ידלין:

ייאסר על המועצה לבצע הדפסות וחלוקת טפסים לתחנות. אנו מציעים לקבוע בחוק שאסור למועצה לחתום על הסכמים לביצוע עבודות הכרוכות בתכנית הימורים עם בני-אדם וגופים משפטיים שונים, שאחד מאלה קשור בהם: עובד המועצה, מנהל של ארגון ספורט, שופט, מאמן או שחקן בארגון ספורט. מי שמבצע זאת עובר המועצה הוא הספורטו, אנו רוצים לנתק זאת ואנו עושים טובה לספורטו; יכול להיות שהספורטו הוא טוב, אבל רוצים אנו למנוע הסתבכות אנשים הקשורים לספורט.

אנו רוצים להדחיק לכת ולאסור על המועצה לחתום על הסכם לניהול תחנת הימורים עם מי שנחתם עמו הסכם לביצוע עבודות אחרות הכרוכות בתכנית הימורים, או עם מי שקשור בו.

צ. טרלון:

עם אלה לא תחתום המועצה על הסכם עבודה: (1) עובד המועצה; (2) מנהל של ארגון ספורט; (3) שופט, מאמן או שחקן בארגון ספורט; (4) חבר בני אדם שאחד המנויים לעיל הוא בעל מניה, שותף לרווחים או עובד שלו.

א. ידלין: הסכמי הביצוע של ההימורים, נוטח ההסכם הכללי עם בעלי התחנות ורשימת שמותיהם וכתובתיהם, יפורטו ברבים ויהיו איפוא גלויים לציבור.

תנתן סמכות לשרים, או למי שיוסמך על ידיהם לכך, לדרוש בכל עת ממי שמבצע עבודה עבור המועצה - מהעוסקים בתחנות - לדווח לשרים - לשר החינוך והתרבות ולשר האוצר - על הביצוע, ולתת להם פרטים ולהמציא להם מסמכים ככל שידרשו.

כן מציעים אנו שחבר מועצה לא יוכל לכהן יותר משתי תקופות כהונה רצופות.

השרים רשאים להתנות כי מוסד או ארגון ספורט יקבל כספים מן הקרן רק אם יגיש תקציב מפורט וינהל ספרים וחשבונות מסודרים. מקבלי הכספים יחוייבו ליתן דוח לשרים, או למי שהוסמך על ידיהם לכך, על השימוש בכספים האמורים וכמו-כן לתת פרטים ולהמציא מסמכים ככל שהשרים ידרשו.

בחוק ייכללו תנאים והגבלות לגבי ההשתתפות בהימורים. אנו מודים שיש כמה תנאים והגבלות שקבענו שיהיה קשה לפקח עליהם, אבל עצם התנאים וההגבלות פלוס העונשים - יהיו מגבילים. אפרט כמה מהם:

(א) ההשתתפות בהימור תהיה אישית, ואסור לאדם להמר כשליחו של מישהו אחר;

(ב) אסורה ההשתתפות בהימורים על עובד המועצה, על מי שקשור בתחנת הימורים או בהסכם עם המועצה לביצוע עבודות הכרוכות בתכנית הימורים;

(ג) על מנהלי קבוצות כדורגל, שופטים, מאמנים או שחקני כדורגל ייאסר להמר בהימור הכולל משחק בו השתתפו.

ש. תמיר: מה לגבי נשותיהם?

א. ידלין: לא כללנו את הנשים, אנו יודעים שקשה לפקח על כך.

(ד) המשתתף בהימור יהיה חייב לציין את שמו, כתובתו ומספר הזהות או הדרכון בטופס ההשתתפות בהימור. אי מילוי תנאי מתנאים אלה גורר את פסילת הטופס ומחייב השבת הפרס למועצה, אם בטעות שולם הפרס.

היו"ר א. רימלט: האם מוטל בחוק עונש על מי שרושם שמו של אדם אחר, או מספר הזהות של אדם אחר?

א. ידלין: כן.

נכון הוא שהכדנו כמה הכבדות, שכל הזמן טענו נגדנו כי הן מחסלות בכלל את ההימורים. אני חושב שזה נכון. ישנן כמה סוגיות בהן תלוי גורל ההימורים בכלל, ביניהן השאלה של הגבלת סכום ההימורים. הגענו בוועדה לפשרה שהסכום המכסימלי לאדם אחד יהיה 200 ל"י.

(ה) ייאסר למהמרים להמר, במחזור אחד של תחרויות, בסכום העולה על 200 ל"י. מי שעבר על איסור זה, ייפסלו כל טפסי השתתפותו בהימור באותו מחזור תחרויות ויחוייב בהשבת הפרס - אם שולם לו. לדעת הוועדה הקטנת התקרה לא תהיה משמעותית מבחינה חברתית, כי אין תקרה להשתתפות בהגרות הפיס וה"לוטו" של מפעל הפיס.

היו"ר א. רימלט: אי אפשר לסגור זאת הרמטית, הוא יכול למלא את הטופס על שם אשתו או ילדיו.

א. ידלין: אנו נביע לסתימת פרצות נוספות, אבל אמרתי מראש שאני יודע שכמה דברים שאנו מציעים פה קשה יהיה לשמור עליהם; כפי שקשה לשמור בפני גניבות, ובכל זאת אנו אומרים שאסור לגנוב ומי שיגנוב - ייענש.

צ. חרל"ג: אם יתברר שאדם אחד, שהוא מפרנס יחיד, מילא טפסים גם על שמות אשתו וילדיו והוא מימן את המשלוח - גוכל לחבוע אותו למשפט.

א. יודלצ'ן: אנחנו בכל אופן הגענו לידי מסקנה זו. אני מודה שהיו חברים בוועדה שרצו להקטין את הסכום, והיו חברים שטענו אחרת. הגענו לסכום של 200 ל"י והחברים שרצו להקטין את הסכום השלימו עם הסכום הזה ואמרו שאין תקרה להשתתפות באגרות הפיס וה"לוטו".

(ו) זוכה יחיד לא יוכל לקבל פרס בסכום העולה על 200 אלף לירות, בין אם זכה בפרס אחד ובין ביותר מפרס אחד. לפי החוק הקיים אין תקרה לסכום הזכיה שזוכה אחד יכול לזכות בו, וכבר היה מי שזכה בסכום גבוה ממנו. הוועדה שקלה אם אין זה טן הראוי להקטין את הסכום המכסימלי, אולם מצאה כי כל עוד משולמות זכויות ב"לוטו" בסכומים עד 250 אלף לירות, תהיה להקטנה נוספת של סכום הפרס בהימורי כדורגל רק משמעות אחת: הפניית המהמרים ל"לוטו". אם יוחלט על-ידי הנורמים הכוטטכים להקטין את הסכום המכסימלי ב"לוטו" - ניתן יהיה על-פי החלטת השרים ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, לתקן את התוספת ולהפחית גם את הפרס המכסימלי בהימורי הכדורגל.

(ז) המינימום שחייבים לחלק כפרס יופחת לשליש ההכנסות מעריכת ההימורים, כדי להגדיל את הסכום לפיתוח הספורט.

(ח) לא יועבר סכום של פרס ממחזור תחרויות אחד למחזור אחר יותר משתי פעמים, אלא אם לא התקיים באותו שבוע מספר מינימלי של תחרויות, כקבוע בתקנות. יש לציין שב"לוטו" קיימת אפשרות להעביר פרסים ממחזור למחזור ללא הגבלה.

דבר בולט בהמלצות שלנו הוא העונש: העונש על הוראות החוק יהא צפוי לענשי מאסר וקנס - מאסר שנה וקנס 5000 ל"י. מנהלי קבוצות, שופטים, מאמנים או שחקני כדורגל שיודשעו בדיון על מעשים האסורים לפי החוק, יוטל עליהם - כעונש חובה נוסף - איסור לעסוק בכדורגל לתקופה שלא תפחת מ-3 שנים.

נתנו דעתנו על מספר שאלות עקרוניות ומעשיות הכרוכות במינהל ההימורים: שקלנו את השאלה מה עדיף - ביצוע תכנית ההימורים באורח ישיר על-ידי המועצה, או מסירת העבודות לביצוע לאחרים. שאלה זאת צריכה להבדק לאור ההנחיה כי הטידורים חייבים לאפשר יעילות וחסכון מירביים בהפעלת תכניות ההימורים. לא היו בידי הוועדה שלנו הכלים הדרושים לביצוע בדיקה יסודית של הנושא. המצב העובדתי הקיים כיום הוא שהחוזים עם מבצעי העבודות עבור מועצת ההימורים יפוג תקפם בסוף אוגוסט 1972; לפיכך המלצנו כי לפני ששתקבל החלטה על מסירת עבודות מטעם המועצה לגוף כלשהוא, תערוך המועצה החדשה שתקום בדיקה יסודית של הנושא, בסיוע מומחים למינהל עסקים ולמיכון, כדי להחליט אם למסור או לא למסור עבודות לביצוע לאחרים. לדעתנו רצוי שהמועצה תחליט על הפעלה עצמית של כל עבודה, כאשר הדבר לא ייקר את הביצוע ולא יפגע ביעילותו. בדור שעל המועצה יהיה לשקול, בכל מקרה ומקרה, את ההשקעות היסודיות המתחייבות מהפעלה עצמית, כגון: דיוור, ציוד וכוח אדם, ואת המגבלות הרובצות על גופים ממלכתיים בביצוע השקעות כאלה.

אם תחליט המועצה החדשה למסור עבודות כל שהן לאחרים, מציעים אנו כי הדבר ייעשה רק לאחר בדיקה מדוקדקת, בעזרת מומחים לדבר, במטרה להוזיל ככל האפשר את הוצאות ההפעלה ולהפחית ככל האפשר את רווחי המפעילים, באופן שיותר כספים ישארו לקידום תרבות הגוף, החינוך הגופני והספורט, במצוות החוק. אנו ממליצים שהמועצה תבדוק את הידע ואת הציוד שנוצטבר בארץ בנושא הגרלות והימורים, ובכלל זה תתייעץ עם מומחי מפעל הפיס וה"לוטו" לצורך בירור האפשרות לביצוע משותף של מיכון מתאים. היום יש חילופי גברי במפעל הפיס וצריך לאפשר להנהלה החדשה להיכנס לעביינים ואז תיתכן בדיקה זו.

לא התעלמנו מכך שכל איחוד של ה"לוטו" והפיס גורר אחריו בעיות משפטיות. יש עליהם מרות ממשלתית ופרלמנטרית. אין חוק המטדיר שליטת הממשלה על כספי הפיס. גם אם נגיע למסקנה שיש אפשרות, אי פעם, לביצוע של מיכון משותף כדי ליעל הפעלת ההימורים, נצטרך לחשוב על האספקט המשפטי. לא נעביר דבר המבטיה שליטה ציבורית לגורם שאינו בפיסוקו.

א. ידלין:

כן המלצנו כי המועצה החדשה תמנה מנהל כללי, אשר עליו תחול האחריות היום-יומית לביצוע הוראות החוק והחלטות המועצה ולמינהל התקן של ההימורים, כולל הפיקוח על ההימורים עצמם.

אשר להוגנות ההימורים: שקלנו כמה וכמה הצעות אשר תהוונה מבשול בפני קושרי קשר להערים על החוק ולערוך הימורים בניגוד להוראותיו. לא רצינו לפסוק בענין זה, ואני חושב שגם בהן תספול המועצה החדשה. אנו מזכירים שתי הצעות שאולי תסתומנה את הפרצות והן:

(א) הכללת קבוצות כדורגל זרות בין הקבוצות עליהן מהמרים;

(ב) הוצאת מספר משחקים בהגרלה, לאחר סגירת התחנות. - לאחר שימולאו הטפסים בגריל מספר משחקים ורק המשחקים שיהיו בטופס - יוגרלו. הממר יהמר על 16 משחקים ולאחר סגירת התחנה יוצאו מהגרלה 3 משחקים.

היו"ר א. דימלט: אפשר לסעון שזה לא הוגן.

אפשר לסעון כך, ולכן לא פסקנו בענין זה. על ההצעות הללו תחליט המועצה החדשה, בלי לחץ של זמן.

אנו גם ממליצים שהמועצה תשקול העסקת עובד קבוע, או העסקת קבוע של משרד חקירות, אשר יטפל בשמירה קפדנית על מועדי מסירת טפסים, מיונם וצילומם, ונוסף לכך יתחקה באופן פעיל אחרי ההימורים על מנת לגלות נסיונות לפגוע בהוגנות ההימורים, בין בדרך של עקיפת החוק ובין בדרכי השפעה על קבוצות, שחקנים או משתתפים אחרים במשחקי כדורגל. כמו-כן יהיה צורך בקבלת מידע על התפרעויות במגרשי הכדורגל, כדי לברר אם אין יד חבורות מהמהרים בדבר.

הוועדה ממליצה כי המועצה תיתן פומבי בכל אמצעי התקשורת, להגבלות ולאיסורים הכרוכים בניהול הימורים, ולעונשין הצפויים לעבריינים; בעיקר יש להרבות בפרסומים אלה בשנה הראשונה לאחר תחילת החוק.

לגבי השימוש ברווחי ההימורים: הצענו שהשרים, באישור ועדת הכספים של הכנסת, יהיו הקובעים בחלוקת הכספים. השרים ימנו מקרב עובדי המדינה את הנהלת הקרן, אשר תפקידה יהיה לחלק את הכספים בהתאם להוראות השרים, ולקיים את הביקורת על השימוש בכספים לרבות על ניהול ספרי החשבונות, כנדרש מארגוני הספורט שיקבלו כספים מהקרן.

נפעיל בעלי-מקצוע לדרוש ממקבלי הכספים דינים וחשבונות ומסמכים לשם קיום ביקורת ומעקב, כקבוע בחוק. מומחים אלה יכול שיהיו מקרב עובדי רשות הספורט, ועובדי מדינה אחרים, ואם יש צורך בכך - גם לא מקרב עובדי-המדינה.

אלה הן המסקנות שהגשנו היום לשר החינוך והתרבות. הן מלוות בנספח שהוא למעשה נוסח של הצעת חוק חדשה, ואני מניח שהצעת חוק זו תובא לדיון לפני ועדת השרים לענייני חקיקה ולאחר מכן תתקבל כחוק בכנסת.

היו"ר א. דימלט: אינני מבין מדוע הבטחתם רוב לעובדי המדינה במועצת ההימורים שיש ניתוק מוחלט בינה לבין הוועדה המייעצת לחלוקת הכספים. כל הכוונה היתה שלא יהיה מיסחור, וועדת עציוני לא הציעה שתי ועדות.

א. ידלין: היא כן הציעה זאת.

היו"ר א. דימלט: אם ועדת מועצת ההימורים איננה מחלקת את ההקצבות, לשם מה לה רוב של עובדי מדינה שהם ודאי יצביעו יחד ברוב המקרים? אני חושב שצריך היה להשאיר את הפריטטיות של 50% עובדי מדינה ו-50% ארגוני ספורט ואנשי ציבור, כי כאשר תגיע הצעת החוק לכנסת לא יהיה החשש של מיסחור.

היו"ר א. רימלט:

ב) האם קיימת הגבלת זמן בחוק? יכול להיות שכעבור שנה-שנתיים יתברר שההכנסות מההימורים תקטנה והענין לא יהיה נדאי.

צ. טרלן: לשאלות יושב-ראש הוועדה:

א) מה עושה מועצת ההימורים לפי הצעתנו? - היא מנהלת את ההימורים. דעת שר החינוך והתרבות, דעת סגן שר החינוך והתרבות ודעת ארבעת עובדי המדינה הבכירים שהשתתפו בוועדה היא: טוטו - כן, אבל לא בכל מחיר. זו היתה הטיסמה שלנו. ברגע שהמועצה מורכבת מ-50% אנשי ציבור היא באופן טבעי מעוניינת להשיג כמה שיותר רווחים. מי הם אנשי הציבור? - אין כמעט אחד שאינו בלתי ארגוני, או בלתי מפלגתי. גם אם הוא אינו חבר בארגון מסויים הוא קרוב לאחד הארגונים; לעומת זאת, לעובדי המדינה אין שום אינטרס בענין ריבוי ההכנסות או הקטנת ההכנסות, הם כפופים לשרים ולמרות פרלמנטריות והם יצטרכו לתת את הדין אם יהיו בזיונית לאחר מכן.

המלצות ועדת השופט עציוני רמזו על כך שהמדינה צריכה להיכנס לענין הזה; אם כך, לשם מה לנו במועצה נציגי ספורט ואנשי ציבור? - היות ועובדי המדינה אינם מוסחים בענין, ישבו נציגי הספורט ואנשי הציבור כטומחים אשר ידעו כיצד לשבץ קבוצות וכו'. המועצה תאטרך לקבוע אם לכלול קבוצות כדורגל זרות בין הקבוצות עליהן תהמרים, שאותן אי-אפשר יהיה לקנות. הכנסת צריכה לברך על כך שהשליטה על המועצה תעבור לידי המדינה, שהמדינה תהיה האחראית. אינני אוהב פריסטיות: או שהמדינה תהיה השלטת, או אנשי הציבור. אם ההצעות תהיינה שקולות - יכריעו השרים. לא ראיתי שום פריסט מוצלח, אין זו הדרך הטובה ביותר לעבוד בה. ההנחה היא שאם יהיו במועצה נציגים של משרד החינוך והתרבות ומשרד האוצר - תהיה אחריות פרלמנטרית על המועצה.

זו הלאמה של מועצת ההימורים וועדת החינוך והתרבות של הכנסת צריכה להיות מעוניינת בכך.

ב) בעיית ההגבלה בזמן עלתה על דעתנו ולכן חוספנו את המלים: "באישור ועדת הכספים של הכנסת", ואז לא יהיה צורך בחקיקה בכל פעם שיהיה צורך בשינוי, אלא התיקון יועבר ישירות לוועדת הכספים שהיא תחליט בדבר. בהצעת החוק בנינו מסגרת אשר תאפשר מיגוון אמצעים ופעולות ככל שתדרוש המציאות. בעיקר מאפשרת המתכונת של התוספת לחוק את הכנסתם של שינויים ואמצעי בטיחות בנייהול ההימורים, מבלי שיהיה צורך לעבור את כל התהליך המסובך של תיקון החוק עצמו.

רצוני להתייחס עתה לענין קיום ה"טוטו" או אי קיום ה"טוטו". לכאורה, קל מאוד לומר שימצאו 13 מליון ל"י נוספים ויחסלו את ההימורים; אבל: א) 13 מליון ל"י הם טכום כסף רב מאוד ולמשרד האוצר יש עדיפויות באשר להגדלת תקציבים; ב) אם יחוסל ה"טוטו" תקומנה כנופיות מהמרים. ברוב הארצות שיש קהל גדול לכדורגל קיימים מפעלי "טוטו". לא נשיג שום דבר אם נבטל את ה"טוטו", כי יצר ההימורים קיים בבני-אדם. כאשר ה"טוטו" לא היה קיים - הימרו האנשים ב"לוטו" של מפעל הפיס. אי-אפשר לומר שהמצב החברתי ישתפר אם יבטלו את ה"טוטו", כי אז יחמרו ב"לוטו" וגם יערכו הימורים בלתי חוקיים. הציבור רוצה להמר, וההימורים פותרים בעיה כלכלית. אי-קיום ההימורים לא יפתור בעיה חברתית. ההשלכות של ביטול ה"טוטו" יכולות להיות חמורות ביותר. אנו רוצים שהכדורגל ישא את עצמו. איש אינו מעוניין שהמדינה תמכס את קבוצות הכדורגל, כי הדם של הספורט הוא הקהל במגרשים. אחד הדברים הדוחפים את האדם לבוא למגרשי הכדורגל ולחנות במשחק הוא ההימור שלו. אנשים לא ילכו למגרשים אם יחסלו את ה"טוטו". אפשר לומר שההימור אינו מוסרי, אך הוא קיים ואיננו יודעים מה יבוא במקומו.

לגבי הרכב הגופים במועצה: לוועדת עציוני לא היו טענות נגד עובדי המדינה במועצה, אלא נגד ההתערבות של התחנות. מה היה המצב אותו אנו רוצים למנוע? - ישבו במועצה 6 נציגים של ארגוני הספורט והם חתמו על הסכם עם גוף ספורטוטו ישראל שהיה בבעלות עם מרכזי הספורט. לבעלי ההסכם היו גם תחנות.

ד. יריד: כיצד קרה הדבר? תקופה ארוכה כיהן נביד בנק ישראל כיושב-ראש המועצה.

כי החוק לא אסר זאת.

צ. טרלון:

השאלה העומדת לפנינו היא ש-50% של עובדי המדינה שראו דברים שאינם כשורה, מדוע לא

היו ר. א. רימלט:

הטילו וטו על ההחלטה?

אינני חושב שאם יהיה רוב לעובדי המדינה הכל יתנהל כשורה. אני מרשה לעצמי להעיר שרוב של עובדי מדינה אינו תרופת פלאים.

צ. טרלון:

לא נמצא דבר בלתי הגון בפעולות המועצה. הצרה היא שהענין התנהל כעסק. אנו רוצים שזה יתנהל כאינטרס מקלכתי. תחליט הכנסת כפי שתחליט.

לענין חלוקת הכספים: אותה מועצה שהיתה מארגנת את ההיסורים היתה מחליטה על חלוקת הכספים והשרים היו מחלקים אותם; אנחנו החלטנו להכביד על השרים ולתת להם את האחריות על חלוקת הכספים. תהיה לשרים ועדה מייצעת שתקבע את עקרונות חלוקת הכספים, אך לא את חלוקת הכספים. כתוב במפורש בהצעתנו שהשרים אינם חייבים לקבל את ההמלצות של הוועדה. האחריות תיפול במישרין על הכרעתם של השרים. המיוחד בכך הוא שוועדת הכספים ביחד עם השרים, יהיו מחלקי הכספים. האחרים ימליצו כמה להקציב לכדורגל, כמה למתקני שחיה, כמה למגרשי טניס וכמה לאולמות, ואז יבואו השרים, באישור ועדת הכספים של הכנסת, ויחליטו על החלוקה. אני חושב שזהו הישג, כי ניטש על כך מאבק גדול והצלחנו לגבש עמדה זו.

הישג נוסף הוא שקבענו שכל הסכם שהמועצה תקשור לביצוע עבודות יפורסם ברבים. הזכות המלאה של הציבור היא לדעת עם מי עושה המועצה הסכמים. ייפסקו הטענות שנעשים דברים שלא צריכים להיעשות.

בפרק הראשון של החוק הגדרנו מהו "ארגון ספורט"; "הנהלה"; "מנהל" של ארגון ספורט; "שחקן"; "היסור בכדורגל"; "תחנת היסורים"; ומי הם "השרים".

מי יחלק את הכספים?

ח. גרוסמן:

צ. טרלון: לפי החוק הקודם: השרים על-פי המלצות המועצה; לפי החוק החדש: השרים, לאחר התייעצות עם ועדה מייצעת בה יהיה רוב לאנשי הציבור. ולנציגי הספורט, ומיעוט לעובדי המדינה. הוועדה המייצעת רק תקבע את העקרונות לחלוקת הכספים, ואילו השרים יחליטו.

היו ר. א. רימלט: בוועדה המייצעת יהיה מיעוט לעובדי המדינה, כי זו רק ועדה מייצעת ולא קובעת; ואילו במועצת ההיסורים, שהיא ועדת קובעת, יהיה רוב לעובדי המדינה.

צ. טרלון: הכוונה היא לתת למדינה שליטה על ההיסורים.

א. ידלין: קבענו כך כדי ש-א) המדינה תישא באחריות; ב) קביעה זו היא לטובת אירגוני הספורט כדי שלא יהיו האחראים.

צ. טרלון: לא מקובל שהממשלה מביאה באופן פורמלי הצעת חוק לעיון ועדה של הכנסת לפני שהצעת החוק עוברת את ועדת השרים לענייני חקיקה; לכן מבקש אני שתמתינו ימים מספר עד שהצעת החוק תוגש לדיון בכנסת.

ש. תמיר:

אני חוזר להערת הביניים שלי: החוק צריך בכל אופן לתת את הדעת על כמה דברים המתבקשים מאליהם. אם אומרים שהיסור הוא מסגרת המופעלת מכוח יצרים כדי לזכות בסכום כסף גדול, אי-אפשר לאסור על שופט כדורגל להשתתף בהיסורים כל עוד לא אוסרים זאת גם על אשתו. חוק מס ההכנסה רואה בנעל ובאשה, באלף ואחד מקרים, אדם אחד. אם מתכוונים ברצינות לאיסור יש לכלול גם את האשה, לרבות קטינים הסמוכים על שולחן הוריהם. אני בעד סתימת כל הפרצות בהיסורים.

א. ידלין:

אינני מתנגד לכך, אך קשה מאוד לפקח על כך.

ש. תמיר:

כמוכן שבברירה בין המצב האנרכי שהיה לבין השתלטות יתר של זרועות המדינה ועובדי המדינה על המועצה - אני מעדיף את הסיפה, כי אני חושב שהמצב היה כל כך מופקר שיש צורך שתהיה כתובת. אפילו בברירה בין הלאמה טוטאלית של הספורט לבין המצב הפרוע הקיים היום, אני בעד הלאמה.

אם רוצים לשתף גם נציג של משרד המשפטים במועצה, אינני רואה מדוע יש לקבוע 7 עובדי מדינה במקום 6. יכול אחד המשרדים לזאת על נציג אחד שלו לטובת נציג של משרד המשפטים, אם הוא כל כך הכרחי.

א. ידלין:

רצינו לבטל את הפריטט במועצה כדי שיהיה ברור מי האחראי לנעשה במועצה.

ש. תמיר:

ביועדה מקובעת יש רוב לעובדי מדינה ואילו ביועדה שאינה קובעת מחלקים כבוד לאנשי הציבור ונותנים להם את הרוב. גם במועצת ההיסורים וגם ביועדה המייעצת יכלו לשבת פחות אינטרסנטים עם יותר סמכויות. בשני המקומות יכלו לשבת אנשי ציבור ולא דוקא עם רוב מכריע לארגונים האינטרסנטים. אני מבין שבכל אחת מהיועדות יש שני אנשי ציבור - אני חושב שצריכים להיות יותר אנשי ציבור.

הפתרון לנושא כולו הוא בכך שהספורט לא יולאט ולא יהיה פרוץ כפי שהיה בעבר, אלא שתוקם מסגרת של רשות. אני מבין שתוך שבועיים אי-אפשר היה להכין הצעת חוק ספורט יסודית, לדעתי מוטב להמתין מעט יותר ולהקים רשות טסטוטורית. רשות זו יכולה להיות מוקמת לאור כל הלקחים של דשות הבמלים, רשות שמורות הטבע ורשות השידור - שיהיו לה כל הפלוסטים של ממלכתיות, ללא המינוסים הקיימים. הספורט הוא פופולרי מאוד. הפתרונות אינם שלמים.

לבסוף: קרה כאן דבר קצת מוזר מבחינה

פרוצדורלית שאני חושב שעלינו לתת עליו את הדעת: ועדה זו דנה בחמש הצעות לסדר-היום שהועלו לפני חצי שנה בכנסת, והכנסת עדיין לא קיבלה דיווח על ביטולה הוועדה בגינם. הוועדה הפסיקה את עיוניה מאז הוקמה ועדת החקירה. ועדת החקירה סיימה את עבודתה וועדת ידלין החלה בעבודתה. הן צריכות היו להיעצר ולא לקבל את אישור השר על המלצותיהן ולא להעביר לאישור ועדת שרים כמשלחת את הצעת החוק החדשה. הם צריכים היו להיעצר, ושני האפיקים של ועדת החקירה הממשלתית וועדת החינוך והתרבות של הכנסת צריכים היו להשתלב לערוץ אחד, לערוץ את כל הביטורים - גם בעזרת המלצות ועדת ידלין - ומכאן צריכות היו לבוא המלצות שעל פיהן יפעלו הכנסת והממשלה. לא ייתכן שבעוד ועדת החינוך והתרבות דנה בנושא מוגשת הצעת חוק לווועדת שרים לענייני חקיקה ולאחר-מכן לוועדה של הכנסת; יוצא שהוועדה של הכנסת תהיה מקום לקבלת דיווחים בלבד, אפילו שיקול הדעת נשלל מהוועדה.

אני מזמין את יושב-ראש הוועדה ואת חברי

הוועדה לעמוד כאן את הדין ולהחזיר את הכל הנה. בשעתו דובר שנשמע את חברי ועדת עזיוני. לחברי ועדת עזיוני היו השגות ושמענו שחברי אחרים מתנגדים להיסורים ויש דעות אחרות בעלות משקל. הכל צריך לחזור לוועדה וכל יתר הדברים ייעצרו.

עם כל הכבוד לנשיא התאחדות הכדורגל הנכבד, אישית, חבר-הכנסת ידלין הוא מצוין; מהותית - עצם העובדה שמונה איש פוליטי מובהק לכהן כנשיא התאחדות הכדורגל - זה דבר לא נכון. לדעתי, חבר-הכנסת ידלין לא צריך היה לקבל תפקיד זה, כשם שלי אסור היה להיות נציג התאחדות הכדורגל, עם כל הכבוד לשנינו.

כל הדברים הללו נעשו כאילו ועדת החינוך והתרבות של הכנסת איננה קיימת. כבוד הכנסת וכבוד הוועדה מחייבים הליכה לפי הרגשות.

אני מבקש שתתייחסו לבעיה הפרוצדורלית ולדברים המהותיים.

ח. גרוסמן: לדעתי, ההיסטוריים הם דבר שלילי על אף שהם נעוצים ביצרים הטבעיים של האדם. הנימוק שהיסטור הוא אחד היצרים הטבעיים של האדם אינו משכנע.

אחרי שאמרתי מה שאמרתי, הופיעו לפני משלחות של ארגוני הספורט ואמרו לי שאם אצליח לבטל את ההיסטוריים, אנא הם יבואו? לא יהיה להם ממה לחיות. מתוך ידיעה שאין תקציב מתאים כדי לפתח את הספורט מסקורות אחרים, ומתוך ידיעה שאין סיכוי לשנות את המצב - לא אלחם על דעתי ולא אציע את הצעתי להצבעה. אם ההיסטוריים הם הכרחיים, יש לפחות לחסום את כל הפרצות.

רצוני לשאול שאלה פרוצדורלית: מה תפקידה של ועדת החינוך לגבי ההמלצות של ועדת יולין? הממשלה אינה חייבת להמתיין עד אשר תסיים ועדת החינוך והתרבות של הכנסת את דיוניה, כדי ליזום חוקים.

א. יולין: (א) הממשלה לא נתבקשה להמתיין, אולי להיפך - הממשלה אמרה שנעכב דיונים עד אשר תתקבל דעתכם; (ב) הממשלה באמת אינה יכולה להמתיין.

ח. גרוסמן: היא גם אינה חייבת. קיים קיפאון בספורט. לדעתי, המסקנות של ועדת החינוך צריכות היו לבוא בהקדם ובזמן. בכל זאת סבורה אני שעלינו להתייחס למסקנות מסויימות.

ב. אליעד: רצוני לומר כמה מלות הערכה למרץ ולעבודה שהושקעו בנושא זה. יש לברך את מציעי הצעת החוק החדשה. הממשלה טיפלה בעניין ברצינות, ויש להעריך את כל העבודה שנעשתה עד כדי הצעת הצעת חוק חדשה מתחילתה ועד סופה.

דברי אלה אינם עומדים במתירה לדברים שנשמעו בוועדה ואינני מרגיש שאיננו ממלאים את חובתנו. אני חושב שבסיכומו של דבר יכולה ועדת החינוך להחליט להגיש מסקנות ולציין שהיא ליותר את עבודת הוועדות, קיימה התייעצויות וכו'.

לא שוכנעתי, מכל הנימוקים שהושמעו כאן, שענין ההיסטוריים הוא רעה שאין הכרח שלא גגונה. לא אעמיד זאת להצבעה, כי אינני רואה שתהיה פה תמיכה חזקה; אם תהיה תמיכה חזקה, אני שומר לי את הזכות לעמוד על כך.

שאלתי מופנית למר טרלו: מדוע אי-אפשר להוסיף למועצת ההיסטוריים אנשי ציבור שאינם קשורים בכדורגל? האם אי-אפשר למצוא איש ציבור צדיק אחד שאינו קשור עם הכדורגל ושועתו תישמע? מה יהיה האסון אם יהיו 6 עובדי מדינה במקום 7 עובדי מדינה שאתם מציעים? אני מבקש שהערת היחידה הזאת תובא בחשבון.

א. רזיאל-נאור: הייתי נגד ההיסטוריים, הנני נגד ההיסטוריים, אוסיף להיות נגד ההיסטוריים, ואינני רואה שום סיבה שתזיז אותי מדעתי. אני יודעת שכולם יתנגדו לדעתי.

אני מעריכה כל עבודה שנעשתה ואני גם מעריכה את האדיבות מצד היושבים איתנו כאן, שהביאו לנו את פרי רעיונותיהם. זוהי ישיבה רשמית של הוועדה, אך החומר בו אנו דנים עתה הוא בלתי רשמי. או שמביאים לפני הוועדה חומר והוועדה דנה בו בדרך שהוועדה בדרך-כלל דנה על הצעות המובאות לפניה, או שנמתין עד אשר יובא החוק לכנסת, יעבור את הקריאה הראשונה ויועבר לדיון בוועדה. אינני יכולה לדבר על הדברים ששמעתי עתה ואפילו לא קלטתי אותם כראוי. כל הפרוצדורה הזאת היא בלתי שיגרתית בצורה המפריעה לי את העבודה.

מדוע צריך להיות המבנה של המועצה כפי שהוא הוצע? אולי מוטב לומר שהממשלה החליטה שענין ההיסטוריים יהיה בבעלותה, אפשר לומר זאת בפה מלא ולהציג את הדברים כפי שהם.

צ. טרלו: אני בפירוש אמרתי שזוהי הלאמה.

היו"ר א. רימלס:
 מר טרלו באטת אמר שההיסורים יהיו מולאמים, אבל אני רוצה לצעוד צעד אחד הלאה - גם הספורט יהיה מולאם, כי בלי ההקצבות הללו הספורט לא יוכל להתקיים. זהו שינוי די יסודי, די מהותי, ויש לתת על כך את הדעת.

כיושב-ראש הוועדה רוצה אני לומר: אינני רוצה להכנס לויכוח הפרוצדורלי מדוע הקפיאה ועדת החינוך את דיוניה, הדבר היה על דעת הוועדה. אני חושב שהוועדה המתינה לדו"ח ועדת עציוני, וזה בסדר. הממשלה הזדרזה - זו זכותה, אבל אני רוצה להציע ליושב-ראש הכנסת, על-מנת שנוכל לשלב בדיונים הפרלמנטריים על החוק את ועדת החינוך והתרבות, שהחוק יועבר לדיון לוועדה משותפת, או לוועדת משנה, המורכבת מחברי ועדת הכספים ומחברי ועדת החינוך והתרבות. אני מתכוון להציע הצעה זו ליושב-ראש הכנסת.

אנו נפיץ סיוטה של מסקנותינו שיהיו מעבר לעניינים עליהם שמענו היום, ומעבר להמלצות של ועדת עציוני. יש דברים רבים שלא נגעו בהם. במסקנות הוועדה יהיו כמה סעיפים בשתי גירסאות - גם ענין ההיסורים וגם ענין החובבנות. אני מבקש מחברי הוועדה שיעירו את הערותיהם בישיבה הבאה, או שיכינו אותם, על-מנת שבישיבה אחת נוכל לסכם את המסקנות.

א. ידלין:
 רצוני לקבוע, כי לו היתה מושמעת מצד ועדת החינוך איזו שהיא בקשה למשרד החינוך לגבי קצב פעולתו לנוכח המשבר בכדורגל - היינו בוודאי שוקלים זאת במלוא הרצינות; אבל הרושם היה בוויכוח הפוך, הכנסת ביקשה לדעת מהן המסקנות שהממשלה ססיקה ואני נתבקשתי להביא בהקדם את מסקנות ועדת ידלין לגבי ההיסורים. נתבקשתי לדווח לוועדה מבלי להשאיר העתק. לא היה שום צעד מצידנו שיהיה ראוי לגינוי. אין טעם להיכנס לפרטי הצעת החוק, כי פרטי הצעת החוק יגיעו לדיון לוועדה; אבל לא העלמתי מחברי הוועדה שקיימת הצעת חוק ואני משאיר את הצעתנו וגם את המלצותינו כאן.

מסקנות ועדת ידלין אינן עומדות בסתירה למסקנות שתטיק ועדת החינוך והתרבות של הכנסת. הוועדה תוסיף רעיונות ודברים שאנו לא היינו מסוגלים להעלותם, או שתוסיף סעיפים בענין החובבנות והמקצוענות בכדורגל. אם ועדת החינוך היתה מחישה את קצב עבודתה היא היתה יכולה להשיג את הממשלה.

לא הייתי להוט אחר התפקיד של נשיא התאחדות הכדורגל, הטילו עלי תפקיד זה וקיבלתי. אפילו מינויי כנשיא התאחדות הכדורגל יצר מסגרת שגם היום איננה עובדת בגלל הקונפליקטים בין המרכזים. נשיא התאחדות הכדורגל אינו בא לנהל את התאחדות, אלא לפקח עליה, ואם התאחדות לא תוכל להתנהל, אינני יודע אם נוכל לפעול.

נתבקשתי להביא את החומר שהבאתי היום לפניכם ושמתתי שיכול אני להביא חומר סגובש וגם להשאיר בידיכם את הדו"ח והצעת החוק.

דבר נוסף: אנו בהחלט רוצים שיהיה רוב של נציגי הממשלה במועצת ההיסורים. אינני קורא לזה הלאמת הספורט. אנו רוצים שהמדינה תהיה אחראית למועצת ההיסורים: (א) היות ויש סכנות שאם יהיה רוב לממשלה הממשלה תרגיש שהיא אחראית עליהם; (ב) לשחרר את האגודות מהאחריות. אינני אומר שלא יהיו חילוקי דעות בין נציגי הממשלה, כי למשרד האוצר יש ענין בהכנסות. אינני בעד הכנסות בכל מחיר ואני מעוניין שיהיו פחות הכנסות ושיוקפד על טוהר ההיסורים ולא תהיינה הטיות של המשחקים. בסופו של דבר יש ממשלה אחת, כלומר: כאשר מתעוררת בעיה מתכנסים השרים והם הפוסקים ופסיקתם מוויבת את כולם. אני חייב לשחרר את השרים מניהול העסק הזה ולכן מטיל אני את הניהול על נציגי השרים, והם יהיו אחראים לכך והממשלה תישא באחריות הזאת.

אין שום כוונה להלאים את הספורט בארץ. ועדת החינוך והתרבות של הכנסת רשאית להחיש את קצב עבודתה, כי משרד החינוך והתרבות אוהב ביקורת ואוהב התייעצות. אני בדקתי אסף ואחת בדיקות אם אפשר לבטל את ההיסורים ושוכנעתי היטב גם מהצד המשפטי.

א. ידלין:

אנו עובדים על חוק ספורט, האם חבר-הכנסת
תמיד מציע לעכב את העבודה? זהו חוק שלא ילאים את הספורט, אלא יעודד
פעילות וולונטרית. חשוב שתיתן האפשרות של התערבות בעיתות משבר
והפיקוח על הכספים.

אני מודה לכם.

היו"ר א. רימלט:

הישיבה ננעלה בשעה 12.55.